

U S N E S E N Í

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D. a Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse v právní věci **žalobce: D. B.**, narozeného dne „X“, bytem „X“, zastoupeného JUDr. Lucií Sabotinovou, advokátkou, se sídlem Mrázova 845/9, 412 01, Litoměřice – Předměstí, proti **žalovanému: Ministerstvu vnitra – generálnímu ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky**, se sídlem Kloknerova 2295/26, 148 01, Praha 11, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2014, č. j. MV-54201-4/PO-C-2014,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci **s e v r a c í** zaplacený soudní poplatek v částce 3.000 Kč. Částka 3.000 Kč bude žalobci vrácena z účtu Krajského soudu v Ústí nad Labem do třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou prostřednictvím své právní zástupkyně v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2014, č. j. MV-54201-4/PO-C-2014, jímž žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Hasičského záchranného sboru Ústeckého kraje ze dne 13. 3. 2014, č. j. HSUL-4530-6/KKŘ-2013, o neposkytnutí náhrady věcné škody žalobci vzniklé na zahradním bazénu ve dnech 14. a 15. 6. 2013 v souvislosti s čerpáním vody jednotkou sboru dobrovolných hasičů obce Dušníky na pozemku parc. č. 4909/1 v katastrálním území Litoměřice, jenž byl postižen povodní.

Při vlastní přípravě na jednání soud zjistil, že rozhodnutí o této žalobě nespadá do kompetence soudů rozhodujících ve správním soudnictví, neboť správní orgán vydal žalobou napadené rozhodnutí v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci.

Podle § 46 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), platí, že *„[s]oud návrh odmítne také tehdy, domáhá-li se*

navrhovatel rozhodnutí ve sporu nebo v jiné právní věci, o které má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení, anebo domáhá-li se návrhem přezkoumání rozhodnutí, jímž správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci. V usnesení o odmítnutí návrhu musí být navrhovatel poučen o tom, že do jednoho měsíce od právní moci usnesení může podat žalobu a ke kterému věcně příslušnému soudu. “

V projednávané věci žalobce napadl žalobou rozhodnutí o neposkytnutí náhrady škody vydané v souladu s § 83 odst. 1 a 2 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o požární ochraně“). Podle § 83 odst. 1 zákona o požární ochraně „[p]rávnícké nebo fyzické osobě se nahrazuje také škoda, která jí vznikla v důsledku opatření nutných ke zdolání požáru, zamezení jeho šíření nebo záchranných prací provedených na příkaz velitele zásahu nebo velitele jednotky požární ochrany nebo při cvičení jednotky požární ochrany; to neplatí, jestliže škoda vznikla použitím hasicích látek v souvislosti se zdoláváním požáru.“ Podle odstavce 2 téhož ustanovení platí, že „[n]áhrada škody podle odstavce 1 se neposkytuje právnícké nebo fyzické osobě, jejíž objekty byly zasaženy požárem.“

Podle § 84 odst. 1 zákona o požární ochraně „[n]áhradu škody podle § 83 poskytuje a rozhoduje o ní hasičský záchranný sbor kraje, v jehož územním obvodu požár vznikl nebo se konalo cvičení jednotky požární ochrany, s výjimkou uvedenou v odstavci 2.“

Zmíněná náhrada představuje kompenzaci za zásah do vlastnického práva spočívající ve snížení hodnoty určité věci způsobeném jejím zničením nebo poškozením při činnosti jednotky požární ochrany. Náhrada škody je typickým institutem soukromého práva sloužícím k napravení újmy vzniklé na majetku či zdraví poškozeného. Pokud jednotka požární ochrany způsobí při své činnosti popsané v § 83 odst. 1 zákona o požární ochraně škodu, vzniká tím odpovědnostní vztah mezi poškozeným a hasičským záchranným sborem příslušného kraje, jednajícím jménem České republiky jakožto její organizační složka [srov. § 2 odst. 7 písm. a) zákona č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, případně § 7 odst. 1 zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru)]. Z tohoto odpovědnostního vztahu plyne poškozenému právo na náhradu škody a hasičskému záchrannému sboru kraje jakožto organizační složce České republiky vzniká povinnost tuto škodu nahradit.

Jediný rozdíl oproti obecné úpravě náhrady škody, obsažené v době vzniku škody v zákoně č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, spočívá v tom, že ustanovení § 84 odst. 1 zákona o požární ochraně svěřilo rozhodování o náhradě škody hasičskému záchrannému sboru kraje, který má zároveň náhradu škody poskytovat. Hasičský záchranný sbor kraje, stejně tak jako jakýkoli jiný potenciální původce škody, v případě vzniku škody posoudí, zda za tuto škodu odpovídá, a uváží, zda a v jaké výši ji nahradí. Vzhledem ke svému postavení organizační složky státu nemůže hasičský záchranný sbor kraje učinit toto posouzení neformálně a neformálně je oznámit poškozenému, nýbrž musí v souladu se zákonem vydat rozhodnutí o poskytnutí, či neposkytnutí náhrady škody. O tomto nároku sice hasičský záchranný sbor kraje rozhoduje, nejedná se však o rozhodnutí správního orgánu vydané v oblasti veřejné správy, kterým by bylo zasahováno do veřejného subjektivního práva žalobce [§ 2, § 4 odst. 1 písm. a), § 65 s. ř. s.]; naopak jde o uznání

(akceptaci), či odmítnutí nároku poškozeného v občanskoprávním vztahu (obdobně viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 5. 2005, č. j. Na 12/2005 - 8, publ. pod č. 671/2005 Sb. NSS).

Skutečnost, že o náhradě škody rozhoduje hasičský záchranný sbor kraje, podle názoru soudu nemění nic na charakteru práva poškozeného na náhradu škody, které zůstává právem soukromým vyplývajícím ze soukromoprávního odpovědnostního vztahu.

K řešení sporů mezi subjekty soukromého práva jsou zásadně povolány soudy rozhodující v občanském soudním řízení v režimu zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), jak vyplývá z jeho § 7 odst. 1. Rozhodování o některých typech soukromoprávních sporů a jiných právních věcí však může být zákonem svěřeno jinému orgánu než soudu, přičemž podle § 7 odst. 2 o. s. ř. pak soudy v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují tyto spory a jiné právní věci za podmínek uvedených v části páté o. s. ř. Ochrana soukromých práv a oprávněných zájmů účastníků tedy náleží soudům rozhodujícím v občanském soudním řízení (srov. § 1 o. s. ř.). Naopak soudy ve správním soudnictví poskytují především ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob, nikoli jejich právům soukromým. Pokud tedy správní orgán vydal rozhodnutí ve sporu nebo jiné právní věci vyplývající z poměrů soukromého práva, pravomocí k přezkoumání takového rozhodnutí jsou zásadně nadány soudy rozhodující v občanském soudním řízení, jimž příslušná ustanovení občanského soudního řádu umožňují rozhodnutí správního orgánu nahradit svým rozhodnutím, což představuje efektivní řešení sporných soukromoprávních vztahů.

Vycházeje z těchto předpokladů dospěl soud k závěru, že nemá pravomoc k tomu, aby žalobu podanou v této věci projednal a rozhodl o ní, neboť žalobce se touto žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí, jímž správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci (o neposkytnutí náhrady věcné škody). Soud proto žalobu podle § 46 odst. 2 s. ř. s. odmítl a současně poučil žalobce o tom, že podá-li ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení žalobu u věcně a místně příslušného soudu, bude za den zahájení řízení o žalobě u zmíněného soudu považován den, kdy zdejšímu soudu došla odmítnutá žaloba, tj. 19. 8. 2014 (srov. § 82 odst. 3 o. s. ř.). Věcně příslušným soudem je v dané věci okresní soud a volba místně příslušného soudu závisí na žalobci, neboť v úvahu přichází Okresní soud v Ústí nad Labem, v jehož obvodu sídlí Hasičský záchranný sbor Ústeckého kraje jakožto organizační složka příslušná poskytnout požadovanou náhradu a jednat jménem státu (§ 85 odst. 5 o. s. ř.), nebo Okresní soud v Litoměřicích, v jehož obvodu došlo ke skutečnosti zakládající právo na náhradu škody [§ 87 písm. b) o. s. ř.].

Výrok o náhradě nákladů řízení má oporu v § 60 odst. 3 větě první s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

Jelikož řízení skončilo odmítnutím žaloby před prvním jednáním, soud podle § 10 odst. 3 věty třetí zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl také o vrácení zaplaceného soudního poplatku v částce 3.000 Kč žalobci, k němuž dojde prostřednictvím účtu krajského soudu v obvyklé lhůtě.

Poučení:

Žalobce **může** podat proti napadenému rozhodnutí správního orgánu k Okresnímu soudu v Ústí nad Labem nebo k Okresnímu soudu v Litoměřicích **do jednoho měsíce** od právní moci tohoto usnesení **žalobu** podle části páté o. s. ř. Jestliže tak žalobce v této lhůtě učiní, platí, že soudní řízení podle části páté o. s. ř. o takové žalobě bylo zahájeno dnem, kdy takový návrh došel soudu ve správním soudnictví.

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Podání kasační stížnosti **nestaví** lhůtu pro podání žaloby podle části páté o. s. ř.

V Ústí nad Labem dne 11. října 2016

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Gabriela Zlatová